

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

4.2.2014

B7-0146/2014

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podнесен након изјаве потпредсједнице Комисије/Visoke predstavnice Unije за ванjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika

o situaciji u Egiptu
(2014/2532(RSP))

**Marietje Schaake, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Sarah Ludford,
Kristiina Ojuland, Olle Schmidt, Louis Michel, Graham Watson,
Marielle de Sarnez, Izaskun Bilbao Barandica, Ramon Tremosa i Balcells,
Johannes Cornelis van Baalen, Hannu Takkula, Alexander Graf
Lambsdorff**
u ime kluba ALDE

**Rezolucija Europskog parlamenta o situaciji u Egiptu
(2014/2532(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Egiptu, posebno rezolucije od 16. veljače 2012. o Egiptu: nedavni razvoj događaja¹, 14. ožujka 2013. o situaciji u Egiptu², 4. srpnja 2013. o situaciji u Egiptu³ i 12. rujna 2013. o situaciji u Egiptu⁴,
 - uzimajući u obzir govor potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku Catherine Ashton od 11. rujna 2013. i njezine izjave od 3. listopada 2013., 27. studenog 2013., 1., 23. i 24. prosinca 2013. te od 11. i 19. siječnja 2014.,
 - uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između EU-a i Egipta iz 2001., koji je stupio na snagu 2004., a osnažen je akcijskim planom iz 2007. te izvješće Komisije o napretku u njegovoј provedbi od 20. ožujka 2013.,
 - uzimajući u obzir izjave visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 26. studenog 2013. i 27. siječnja 2014. te izjave glasnogovornika glavnog tajnika UN-a od 27. studenog , 24. prosinca 2013. te od 14., 23. i 24. siječnja 2014.,
 - uzimajući u obzir Ustavnu deklaraciju izdanu u Egiptu 8. srpnja 2013., kojom se predlaže plan za izmjene ustava i nove izbore,
 - uzimajući u obzir novi egipatski ustav koji je Ustavni odbor usvojio 1. prosinca 2013. i ishod referendumu održanog 14. i 15. siječnja 2014.,
 - uzimajući u obzir egipatski Zakon 107 iz 2013. o uređenju prava na javna okupljanja, procesije i mirne prosvjede,
 - uzimajući u obzir Konvenciju o uklanjanju svih oblika diskriminacije protiv žena iz 1979., koju je 1981. ratificirao Egipat,
 - uzimajući u obzir Međunarodni sporazum o građanskim i političkim pravima i Međunarodni sporazum o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, čiji je potpisnik Egipat,
 - uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je Ustavni odbor kojim je predsjedao Amr Mousa i koji se sastojao od 50 stručnjaka među kojima nije bilo nijednog predstavnika Muslimanskog bratstva 1.

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0064.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0095.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0333.

⁴ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0379.

prosinca 2013. odobrio nacrt novog egipatskog ustava za referendum; budući da je referendum o ustavu održan 14. i 15. siječnja 2014. te se prema izvješćima na njega odazvalo 38,6 % građana, a ustav je podržalo 98,1 %; budući da prema izjavi potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku Catherine Ashton „premda EU nije u položaju da donosi detaljne procjene provođenja referendumu ili provjerava navodne nepravilnosti, čini se da oba aspekta nisu znatno utjecala na ishod”;

- B. budući da je egipatska Vlada pokrenula medijsku kampanju kako bi potakla građane da glasuju za ustav i istodobno poduzima mjere protiv izjava kojima se ustav odbacuje; budući da je Muslimansko bratstvo odbilo nacrt ustava i pozvalo na bojkotiranje referendumu, kao i stranka bivšeg vođe Muslimanskog bratstva i predsjedničkog kandidata Abdela Moneima Abula Fotouha te pokret mladih 6. travnja;
- C. budući da je angažiran velik broj članova sigurnosnog osoblja u cijeloj zemlji kako bi osigurao sigurno provođenje referendumu; budući da se tijekom referendumu dogodilo nekoliko nasilnih incidenata; budući da je prema navodima Ministarstva unutarnjih poslova devetoro osoba poginulo i da su 444 osobe pritvorene u incidentima povezanimi s referendumom;
- D. budući da se Ustavnom deklaracijom izdanom 8. srpnja 2013. definirao plan djelovanja u skladu s kojim se parlamentarni izbori trebaju održati prije predsjedničkih, dok se ustavom ne utvrđuje koji će se održati prvi, ali člankom 230. određuju se vremenski okviri unutar kojih se ti izbori trebaju održati; budući da privremeni egipatski predsjednik Adly Mansour otad traži da se najprije održe predsjednički izbori; budući da je zapovjednik vojnih snaga Abdel Fatah al-Sisi izjavio da će se kandidirati za predsjednika zatraže li to Egipćani; budući da je Abdela Fataha al-Sisija privremeni predsjednik Mansour 27. siječnja 2014. promaknuo u čin vojskovođe te je on istoga dana najavio svoju predsjedničku kandidaturu;
- E. budući da će novim ustavom egipatske vojne snage potpasti pod nadzor ministra obrane kojeg vojska treba imenovati na predstojeće razdoblje od osam godina;
- F. budući da se člankom 74. ustava navodi da „se nijednu političku stranku ne može osnovati na vjerskim temeljima”; budući da se člankom 204. navodi da „nijednom građaninu ne mogu suditi vojni suci, osim za zločine izravnog napada na vojne snage, vojne objekte i vojno osoblje”; budući da postoji bojazan da bi se ovaj članak mogao primijeniti na prosvjednike, novinare i protivnike režima da bi ih se proglašilo krivima u vojnim suđenjima; budući da mnogi tvrde da se ustavom također proširuju vojne povlastice, među ostalim, u skladu s člankom 203. u pogledu vojnog proračuna te u skladu s člankom 234. u pogledu imenovanja ministra obrane i trajanje njegovog mandata;
- G. budući da je od srpnja 2013. više od tisuću ljudi ubijeno i još mnogo više ranjeno u izgredima između pristaša i protivnika svrgnutog predsjednika Mursija te između prosvjednika i snaga sigurnosti; budući da snage sigurnosti prema izvješćima primjenjuju prekomjernu smrtonosnu silu, što je dovelo do velikog broja smrtno stradalih; budući da su dužnosnici izjavili da će osnovati misiju za utvrđivanje činjenica koja će istražiti nasilne akcije suzbijanja prosvjeda na križanju Rabaa i Trgu Nahda u

Kairu 14. kolovoza 2013., no ta misija još nije osnovana;

- H. budući da je treću godišnjicu revolucije protiv Hosnija Mubaraka od 25. siječnja 2011. obilježilo nasilje diljem zemlje u kojem je smrtno stradalo najmanje 49 ljudi a na stotine ih je ranjeno;
- I. budući da su 12. studenog 2013. ukinuti izvanredno stanje kao i policijski sat koji je uveden 14. kolovoza 2013.;
- J. budući da je 24. studenog 2013. privremeni predsjednik Adly Mansour potpisao Zakon 107 iz 2013. o uređenju prava na javna okupljanja, procesije i mirne prosvjede; budući da se Zakonom 107, među ostalim, zahtijeva od organizatora demonstracija, procesija i javnih sastanaka koji uključuju više od 10 sudionika i koji se održavaju na javnom mjestu, da o njima tri dana unaprijed obavijeste ministra unutarnjih poslova te da se istim Zakonom dužnosnicima Ministarstva unutarnjih poslova pruža apsolutno pravo na zabranu svih prosvjeda ili javnih sastanaka; budući da se taj Zakon također odnosi na javne sastanke tijekom službenog razdoblja predizborne kampanje i sastanke za odabir kandidata;
- K. budući da je 26. studenog 2013. visoki povjerenik UN-a za ljudska prava Navi Pillay poticao privremene egipatske vlasti na to „da uzmu u obzir izmjene zakona” i upozorio na to da bi zakon „mogao dovesti do ozbiljnih povreda prava na slobodu mirnog okupljanja”; budući da su 27. studenog 2013. glasnogovornik glavnog tajnika UN-a i 1. prosinca 2013. potpredsjednica Komisije/Visoka predstavnica Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku ponovili svoju zabrinutost zbog zakona;
- L. budući da su od 26. studenog 2013. egipatske vojne snage nasilno rastjerale mirne prosvjede demonstranata protiv vlade, vojnih suđenja građana i Zakona 107; budući da se policija služi suzavcem, vodenim topovima i policijskim palicama protiv prosvjednika; budući da se desetke branitelja ljudskih prava, aktivista civilnog društva, novinara, blogera i kritičara vlade uznemirava i pritvara i da sudac nekima zabranjuje putovanje; budući da je nekoliko prtvorenika izjavilo da ih je policija tukla i seksualno uznemiravala; budući da takvi postupci egipatskih snaga sigurnosti predstavljaju kršenje prava na slobodu udruživanja i izražavanja i da bi ih se moglo smatrati politički motiviranim;
- M. budući da je 12. siječnja 2014. Nacionalno vijeće za ljudska prava (NCHR) objavilo izvješće nakon posjeta zatvorenim aktivistima Alaau Abdel-Fatahu, Ahmedu Maheru, Mohamedu Adelu i Ahmedu Doumu, u kojem kritizira uvjete pod kojima se prtvorenike drži; budući da u skladu s izvješćem aktivistima nije bilo dozvoljeno sastajati se s njihovim odvjetnicima ili nazivati ili se sastajati s članovima svojih obitelji;
- N. budući da organizacije civilnog društva imaju ključnu ulogu u ovom kritičnom razdoblju političke i društvene tranzicije u Egiptu; budući da slobodni i neovisni tisk i mediji na internetu i izvan njega čine ključni dio društva u svakoj istinskoj demokraciji;
- O. budući da privremena egipatska vlada koja uživa vojnu potporu provodi oštре mjere protiv svrgnutog predsjednika Mursija i Muslimanskog bratstva od srpnja 2013.; budući

da su mnogi pristaše i članovi Muslimanskog bratstva uhićeni, kao i većina njegovih vođa, i da sada čekaju suđenje; budući da je među uhićenim osobama nekoliko djece; budući da se, prema navodima odvjetnika i zagovornika ljudskih prava, mnoge uhićenike mjesecima drži u pritvoru i da im se neprestano obnavljaju nalozi o zadržavanju bez dokaza o tome da su počinili zločin;

- P. budući da svrgnutog predsjednika Mursija očekuje četiri zasebna kaznena postupka, od kojih se tri odnose na njegov mandat; budući da je prvo suđenje započelo 4. studenog 2013., a novo je ročište zakazano za 1. veljače 2014.; budući da su 20. prosinca 2013. odvjetnici Muslimanskog bratstva u ime svrgnutog predsjednika Mursija podnijeli formalnu žalbu Međunarodnom kaznenom суду (ICC);
 - Q. budući da je sigurnost u nestabilnoj regiji Sinaja sve lošija uslijed redovitih šestokih napada na snage sigurnosti; budući da je 24. prosinca 2013. počinjen napad bombaša samoubojice automobilskom bombom izvan središnje policijske postaje u Mansouri na delti rijeke Nil i pritom je ubijeno 16 ljudi, a ranjeno više od stotinu; budući da je 25. prosinca 2013. egipatska Vlada proglašila Muslimansko bratstvo terorističkom organizacijom kao odgovor na taj ubojiti napad; budući da Muslimansko bratstvo odbacuje odgovornost za napad, dok skupina nadahnuta Al-Qaidom, čije je sjedište na Sinaju, preuzima odgovornost za napad;
 - R. budući da je egipatska Vlada, kako se čini, nesposobna preuzeti kontrolu nad sigurnosnom krizom na Sinaju; budući da tisuće ljudi svake godine pogine ili nestane na Sinaju, dok ostali, uglavnom izbjeglice iz Eritreje i Somalije, među njima i brojne žene i djeca, postaje žrtve otmica trgovaca ljudima koji ih drže u zatočeništvu radi otkupnine; budući da su izbjeglice također žrtve otmica u sudanskim izbjegličkim kampovima te da ih se dovodi na Sinaj; budući da se žrtve trgovaca ljudima zlostavlja na najnehumanije načine te da su izloženi sustavnom nasilju, mučenju, seksualnom iskorištavanju i prisilnom radu ili da su ubijani radi trgovine organima; budući da se obitelji žrtava ucjenjuje traženjem otkupnine do 50 000 eura za njihovo oslobađanje;
 - S. budući da su žene u Egiptu u posebno ranjivom položaju u trenutačnom razdoblju tranzicije u Egiptu; budući da su aktivistice za prava žena, prosvjednice i prtvorenice često izložene uznemiravanju, zastrašivanju, nasilju, seksualnim napadima i drugim oblicima ponižavajućeg postupanja;
 - T. budući da su manjine, primjerice egipatski Kopti, i dalje suočeni s napadima i diskriminacijom;
 - U. budući da je egipatsko gospodarsko u velikim poteškoćama; budući da od 2011. stopa nezaposlenosti raste i da se stope siromaštva pogoršavaju;
 - V. budući da se u skladu s revidiranom Europskom politikom susjedstva i prije svega pristupom „više za više“ razina i opseg angažmana EU-a u Egiptu temelje na poticajima i stoga ovise o napretku koji Egipat postigne u ispunjavanju svojih obveza, uključujući obveze na području demokracije, vladavine prava, ljudskih prava i jednakosti spolova; budući da su zbog neispunjениh uvjeta fondovi i pomoć EU-a Egiptu uistinu zamrznuti;
1. osuđuje sve činove nasilja, i veličanje nasilja, uključujući ona koja su povezana s

danima održavanja referenduma, terorizmom, huškanjem ili govorom mržnje koji se opravdano ne bi smatrao slobodnim govorom; potiče sve političke aktere i snage sigurnosti da pokažu krajnju suzdržanost i suzdrže se od provokacija s ciljem izbjegavanja dalnjeg nasilja u najboljem interesu zemlje; izražava svoju iskrenu sućut obiteljima žrtava;

2. uzima u obzir rezultat referenduma o novom egipatskom ustavu, ali je zabrinut zbog mjera koje su poduzete protiv sudionika kampanje za odbacivanje ustava; pozdravlja upućivanje novog egipatskog ustava na građansku vladu, apsolutnu slobodu uvjerenja, jednakost svih građana, te također poboljšanje prava žena, odredbu o pravima djece, zabranu mučenja u svim njegovim oblicima i očitovanjima, zabranu i kriminalizaciju svakog oblika ropstva te predano uvažavanje međunarodnih ugovora o ljudskim pravima čiji je potpisnik Egipat i poziva vlasti da na odgovarajući način provode odobrene članke i odredbe; poziva egipatske vlasti da u potpunosti ukinu praksu korištenja vojnim sudovima za suđenje građanima; naglašava da bi u demokraciji s odgovarajućom ravnotežom i diobom vlasti vojska trebala potpadati pod civilni nadzor te da je potrebno učiniti dodatna poboljšanja kako bi se ostvario napredak na putu prema demokratskim načelima i standardima;
3. ponovno ističe da bi proces političke tranzicije trebao rezultirati slobodnim, pravednim, uključivim i nenasilnim parlamentarnim i predsjedničkim izborima unutar vremenskih okvira utvrđenih novim ustavom; podsjeća da bi odmah nakon bilo kojih izbora ovlast trebalo prenijeti na demokratski izabrana civilna tijela; zabrinut je zbog toga što su predsjednički izbori, suprotno planu, sada predviđeni prije parlamentarnih izbora; naglašava da su konstruktivan i uključiv politički dijalog, pomirenje i reintegracija jedini put ka demokraciji; smatra da svaka zabrana, isključenje ili progon usmjereni protiv neke demokratske političke sile ili aktera u Egiptu mogu dovesti do jačanja radikalizma;
4. osuđuje nerazmjernu primjenu sile od strane egipatskih snaga sigurnosti i potiče vlasti da osiguraju brze, neovisne i nepristrane istrage svih ubojstava i zlostavljanja prosvjednika od strane policije i sigurnosnih snaga te da se odgovorne osobe privede pravdi; poziva na reformu sektora sigurnosti, uspostavljanje odgovarajućih postupaka unutarnje provjere, obuku snaga sigurnosti radi poštovanja ljudskih prava u policijskom nadzoru nad prosvjedima i sprečavanje mučenja, lošeg postupanja i seksualnog nasilja;
5. potiče privremene egipatske vlasti i snage sigurnosti da osiguraju sigurnost svih građana, neovisno o njihovim političkim stajalištima, pripadnosti ili vjeroispovijesti, da poštuju ljudska prava i temeljne slobode, štite slobodu udruživanja, mirnog okupljanja i izražavanja te slobodu tiska na internetu tako i izvan njega, da se posvete dijalogu i nenasilju i da poštuju i ispunjavaju svoje međunarodne obveze;
6. zabrinut je zbog Zakona 107 iz 2013. o uređenju prava na javna okupljanja, procesije i mirne prosvjede te potiče privremene egipatske vlasti na reformu ili opoziv tog Zakona radi zajamčivanja prava na slobodu udruživanja i mirnog okupljanja u skladu s Međunarodnim sporazumom o građanskim i političkim pravima i međunarodnim standardima;
7. potiče privremene vlasti da zaustave sva proizvoljna i politički motivirana uhićenja i

ostale oblike uznemiravanja branitelja ljudskih prava, aktivista civilnog društva, novinara i blogera; poziva na oslobađanje svih političkih pritvorenika i onih koji su zatvoreni na temelju mirnog ostvarivanja svojih prava na slobodu okupljanja, udruživanja i izražavanja kao i na brzo i transparentno preispitivanje svih kaznenih predmeta; ističe važnost slobodnih i poštenih suđenja svim pritvorenicima; predlaže reformiranje zakona o pravosudnim tijelima kako bi se osigurala prava dioba vlasti i spriječilo svako neprimjereno ili nedozvoljeno uplitanje izvršne vlasti u sudske predmete;

8. ponovno naglašava važnost doprinosa civilnog društva i slobodnih medija izgradnji snažne i održive demokracije u Egiptu; zabrinut je zbog napada na slobodne medije i poziva privremene egipatske vlasti da provode članak 65. novog ustava u skladu s kojim „svi ljudi imaju pravo na izražavanje svog mišljenja govorom, pismom, slikom ili bilo kojim drugim sredstvom izražavanja i objavljivanja”; poziva privremenu vladu da domaćim i međunarodnim organizacijama civilnog društva i novinarima zajamči slobodno djelovanje u zemlji, bez uplitanja vlade; poziva privremene egipatske vlasti da osiguraju da komisija zadužena za izradu novog zakona o nevladinim udrugama sastavi nacrt zakona u skladu s međunarodnim standardima;
9. zabrinut je zbog porasta broja terorističkih akata i nasilnih napada na Sinaju i poziva privremene egipatske vlasti na ponovno uspostavljanje sigurnosti na Sinaju; potiče privremene egipatske vlasti na brzu intervenciju kako bi osigurale spašavanje svih žrtava trgovine ljudima; poziva privremene egipatske vlasti da istraže slučajeve trgovine ljudima, ubojsztva, mučenja, seksualnog iskorištavanja i trgovine organima te da poduzmu odgovarajuće mjere u postupcima uhićenja i kaznenog progona članova poduzeća koja štite zločinačke bande za trgovinu ljudima primjenom nacionalnog i međunarodnog prava; poziva egipatske vlasti da omoguće pristup postupcima azila žrtvama trgovine ljudima te da zabrane deportaciju u Eritreju; podsjeća na članak 89. novog ustava kojim se zabranjuju ropstvo i svih oblici ugnjetavanja te prisilnog iskorištavanja ljudi;
10. poziva privremene egipatske vlasti da razviju, prilagode i provode zakonodavstvo u borbi protiv svih oblika nasilja na temelju spola, uključujući silovanje u braku i seksualno nasilje nad ženama sudionicama prosvjeda i demonstracija; nadalje, poziva privremene egipatske vlasti da osiguraju djelotvorne i dostupne kanale izvještavanja i mjere zaštite koje su osobito prilagođene potrebama žrtava i povjerljivosti njihovog položaja; potiče na okončavanje prakse nekažnjavanja i na osiguravanje odgovarajućih kaznenih sankcija protiv počinitelja;
11. pozdravlja spremnost koju najavljuje privremena egipatska vlada da, u skladu s preporukama Egipatskog nacionalnog vijeća za ljudska prava, otvorit regionalni ured visokog povjerenika UN-a za ljudska prava u Kairu te potiče privremenu egipatsku vladu da poduzme potrebne korake radi bržeg otvaranja tog ureda;
12. potiče EU da u svojim bilateralnim odnosima s Egiptom i pri pružanju finansijske potpore toj zemlji u obzir uzme načelo uvjetovanja („više za više“) i teške ekonomski probleme s kojima se Egipat suočava; u tom smislu poziva na jasne i zajednički dogovorene uvjete; ponovno potvrđuje svoju predanost pružanju pomoći egipatskom

narodu u procesu prema demokratskoj i gospodarskoj reformi;

13. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnici Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku Catherine Ashton da objavi izvješće promatračke misije stručnjaka EU-a koja je pratila ustavni referendum u Egiptu 14. i 15. siječnja 2014.;
14. nalaže svom predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednicu Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica i privremenoj Vladi Arapske Republike Egipta.